

Бібліотека: про академічну доброчесність

Автори: Путря Ю. В., Подрезенко О. О.

Полтава - 2021

Проект сприяння академічній доброчесності в Україні реалізується Американськими Радами з міжнародної освіти за сприяння Міністерства освіти і науки України та підтримки Посольства США в Україні.

Ця ініціатива, спрямована на системні зміни в українській вищій освіті:

- підвищення якості;
- створення умов для реалізації найобдарованіших здобувачів освіти;
- покращення іміджу українських університетів.

**Міжнародний центр академічної доброчесності
при Ратлендському інституті етики та
Університет Клемсон у Південній Кароліні
розробили документ
“Фундаментальні цінності академічної
доброчесності”***

чесність

довіра

справедливість

повага

відповідальність

мужність

[*Академічна доброчесність в університеті: погляд і роль студентів - Academic Integrity and Quality Initiative \(saiup.org.ua\)](http://saiup.org.ua)

[Закон України «Про освіту»\(rada.gov.ua\)](http://rada.gov.ua) визначає зміст поняття доброчесності в академічній площині як:

“Сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.” (Стаття 42. Академічна доброчесність: Законодавчий акт / Верховна Рада України // Закон України “Про освіту”).

Академічна доброчесність – це моральний (етичний) кодекс для викладачів, здобувачів освіти, дослідників і письменників. Віра в доброчесність наукової роботи має бути основою академічного життя.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

Самостійне
виконання
навчальних завдань

Посилання на джерела
інформації у разі
використання ідей,
розробок і. т. п.

Дотримання норм
законодавства про
авторське право

Надання достовірної
інформації про
результати власної
навчальної діяльності

Порушенням академічної доброчесності вважається:

Академічний
плагіат

Самоплагіат

Фабрикація

Фальсифікація

Списування

Хабарництво

Обман

Необ'єктивне
оцінювання

Академічний плагіат може проявлятися у різних формах

Дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело

Використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) без посилання на джерело

Парафраза - переказування змісту публікації або чужих думок своїми словами без посилання на джерело

Компіляція - процес написання наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження

Некоректне використання джерел: неправильних або неіснуючих

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

отримання зауваження, попередження, догани;

повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

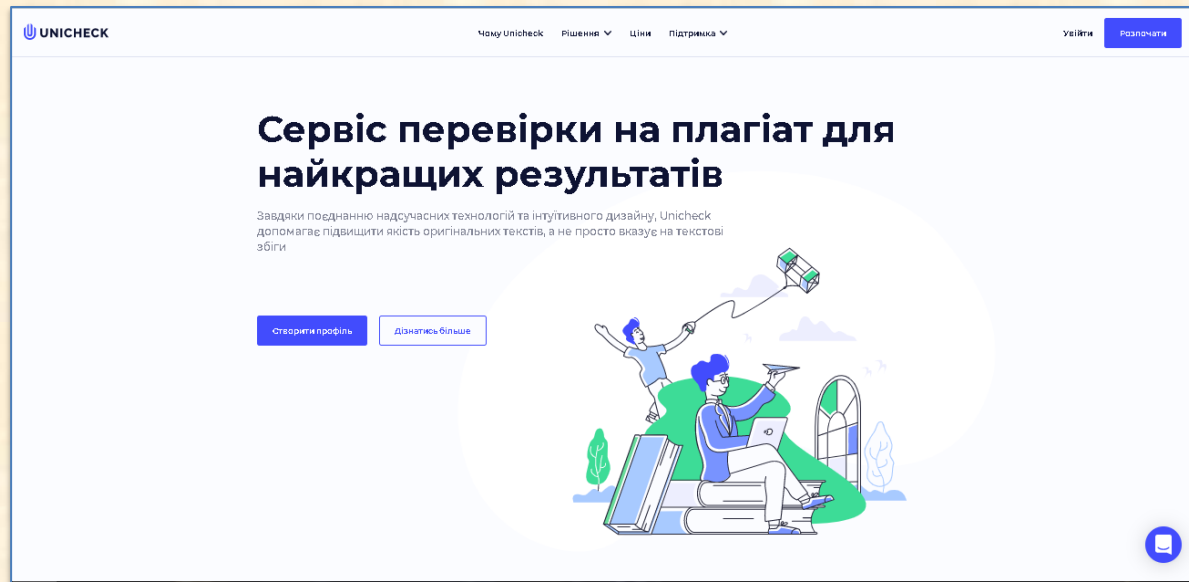
позбавлення академічної стипендії;

позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання;

відрахування із закладу освіти.

Для виявлення можливого плагіату в наукових роботах створена значна кількість програмних засобів

2018 року українські ЗВО на 7 років отримали безкоштовний доступ до сучасного сервісу перевірки наукових робіт на плагіат (програма для перевірки дисертаційних, та магістерських робіт Unicheck (<https://unicheck.com/>))

Технологічними інструментами протидії порушенням академічної доброчесності є спеціальні програмні засоби (2 програми), що надаються на умовах договорів з організаціями «Strikeplagiarism» і «Антиплагіат».

Що таке цитування

У контексті наукової роботи до цитування відносять:

запозичення фрагмента авторського тексту;

запозичення формул, положень, ілюстрацій та інших елементів;

перефразований фрагмент або недослівне відтворення (переказ) фрагмента тексту;

аналіз змісту інших публікацій в тексті роботи.

Два найпоширеніші види цитування в наукових роботах - це пряме і непряме цитування (парафраз).

Пряме цитування - це точна цитата з будь-якого тексту.

Непряме цитування - це переказ фрагмента тексту іншого автора своїми словами. Він доречний, коли необхідно дати інформацію відразу з декількох джерел і потрібно коротко викласти занадто великий обсяг тексту.

Загальні правила цитування

При дослівному цитуванні тексту джерела цитата завжди полягає в лапки і супроводжується посиланням. Якщо цього не зробити, то замість цитати ви отримаєте плагіат.

Головне правило наукового цитування: цитата повинна супроводжуватися посиланням на джерело

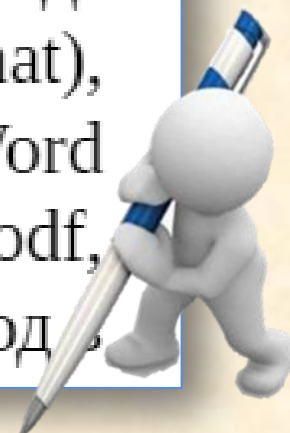
Українське законодавство надає наступне визначення: «Цитата — порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.» (Закон України «Про авторське право і суміжні права» в редакції Закону від 11.07.2001 № 2627-III.).

У випадку непрямого цитування, коли дається інформація з декількох джерел щодо одного питання, посилання на всі згадані джерела також обов'язкові.

Перевірка документів на наявність плагіату проводилася для вільнодоступних аналізу (не захищених паролем) електронних варіантів, представлених у форматах: *.txt, *.rtf (Rich Text Format), *.doc (Word 97 – Word 2003), *.docx, *.docm (Word 2007-2010), *.pdf (Portable Document Format), *.odf, *.odt (Open Text Document) [5, 6, 8, 9]. За період

**

Посилання в тексті слід подавати у квадратних дужках, наприклад [5, 6, 8, 9], де цифри відповідають порядковому номеру праці або джерела у Списку використаних джерел.

Кількість бібліографічних посилань у роботі говорить про масштаби теоретичного аналізу досліджуваного питання.

Важливо!

Додавання цитати повинно бути обґрунтованим і доречним, слід відповідально підходити до визначення меж цитування.

Цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Авторські права на зміст цитати належать автору цитати, а не особі, котра її наводить.

Джерелом цитування обов'язково має слугувати цитоване видання, а не твір, у якому потрібне висловлювання наводиться як цитата.

У науковій роботі неприпустиме дублювання тексту цитати в основному тексті.

Висновок!

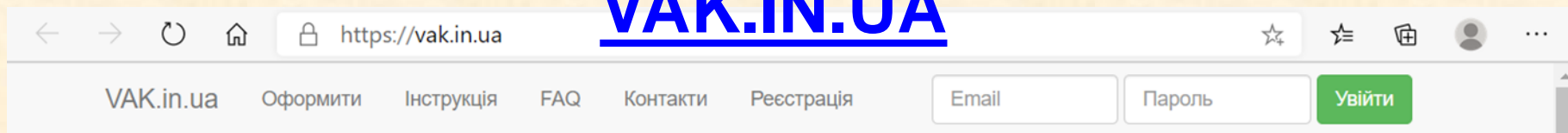
- Цитати в науковій роботі говорять про вміння автора працювати з інформацією, аналізувати і вибирати головне.
- Правильно оформлені цитати демонструють, де автор посилається на джерело, а де висловлює свої думки.
- Для різних видів наукових робіт є свої вимоги щодо допустимої кількості цитат на сторінку тексту.
- Неправильно оформлені цитати псують загальне враження від роботи і можуть вплинути на підсумкову оцінку, якщо мова йде про курсову або диплом.

Як правильно оформити цитування

- ДСТУ 7.1:2006 Бібліографічний опис документів
- ДСТУ 8302:2015 БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ
Загальні положення та правила складання
(набув чинності з березня 2017 р.)
- Правила оформлення списку літератури із зразками бібліографічних описів
- Академічне письмо та бібліографія. Регламенти. Методики. Рекомендації
- Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах

Віртуальні генератори посилань

[VAK.IN.UA](https://vak.in.ua)

Вітаємо!

Цей портал присвячений полегшенню процедури оформлення наукових джерел відповідно до вимог Вищої атестаційної комісії (ВАК) України та проходження нормоконтролю при написанні Ваших публікацій, курсових, дипломних, дисертацій та інших наукових робіт! За допомогою [VAK.in.ua](https://vak.in.ua) Ви можете швидко та легко оформити Ваш "Список використаних джерел".

Оформити посилання на:

Електронне джерело
Книгу
Періодичне видання
Частина книги
Дисертацію
Автореферат дисертації

НАША МЕТА - ПРОСТЕ, ЗРОЗУМІЛЕ ТА УНІФІКОВАНЕ ОФОРМЛЕННЯ ПОСИЛАНЬ НА НАУКОВІ ДЖЕРЕЛА В УКРАЇНІ.

Джерела по ВАК України

Ви можете використовувати [VAK.in.ua](https://vak.in.ua) без реєстрації, однак у даному випадку усі оформлені Вами джерела будуть у вільному доступі для усіх користувачів нашого ресурсу.

Безкоштовний аккаунт

Якщо Ви бажаєте скористатися перевагами безкоштовного аккаунту, будь ласка, зареєструйтесь. Після реєстрації усі оформлені Вами джерела будуть доступні лише у Вашому профілі.

Як користуватися?

Якщо у Вас виникли питання стосовно роботи portalу або оформлення списку використаної літератури загалом, будь ласка, ознайомтесь з інструкцією або завітайте до розділа FAQ.

[Оформити джерело »](#)

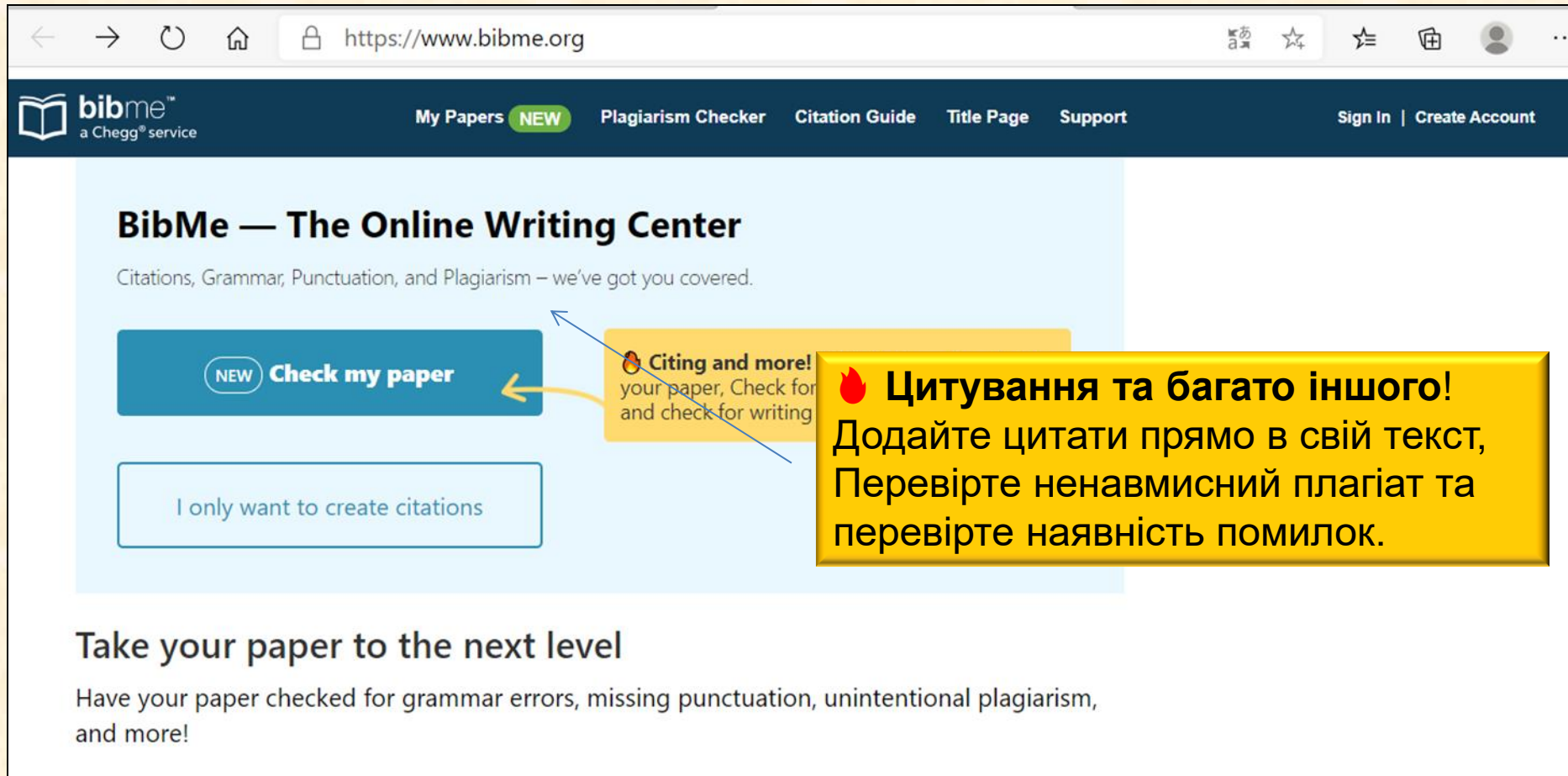
[Зареєструватися »](#)

[Інструкція »](#)

[FAQ »](#)

Віртуальні генератори посилань

BibMe: Free Bibliography & Citation Maker

The screenshot shows the BibMe website interface. At the top, there is a navigation bar with the BibMe logo (a book icon) and the text "bibme™ a Chegg® service". To the right of the logo are links for "My Papers", "Plagiarism Checker", "Citation Guide", "Title Page", and "Support". Further right are "Sign In" and "Create Account" links. The main content area features the heading "BibMe — The Online Writing Center" and the subtext "Citations, Grammar, Punctuation, and Plagiarism – we've got you covered." Below this, there are two main buttons: a blue button labeled "NEW Check my paper" and a white button labeled "I only want to create citations". A yellow callout box with a flame icon contains the text: "Цитування та багато іншого! Додайте цитати прямо в свій текст, Перевірте ненавмисний плагіат та перевірте наявність помилок." A blue arrow points from this callout to the "Check my paper" button, and a yellow arrow points from the callout to the "Citing and more!" text, which is partially visible in a yellow box above the callout.

← → ↻ 🏠 🔒 https://www.bibme.org

🔍 ☆ ☆ 🏠 👤 ...

bibme™
a Chegg® service

My Papers **NEW** Plagiarism Checker Citation Guide Title Page Support

Sign In | Create Account

BibMe — The Online Writing Center

Citations, Grammar, Punctuation, and Plagiarism – we've got you covered.

NEW Check my paper

I only want to create citations

Citing and more!
your paper, Check for
and check for writing

Цитування та багато іншого!
Додайте цитати прямо в свій текст,
Перевірте ненавмисний плагіат та
перевірте наявність помилок.

Take your paper to the next level

Have your paper checked for grammar errors, missing punctuation, unintentional plagiarism, and more!

Сучасні виклики у сфері академічної доброчесності та боротьбі з плагіатом у наукових роботах потребують від учасників навчального процесу таких знань як:

інформаційна грамотність;

вміння обирати якісні достовірні та авторитетні джерела інформації;

аналіз ресурсів необхідних для проведення власних досліджень і навчання.

Сьогодні Інтернет ресурси є головними джерелами інформаційного забезпечення.

Основні сучасні джерела для пошуку наукової інформації

Передплачені бази
даних наукової
інформації

Ресурси відкритого
доступу

Електронні каталоги
бібліотек

Інституційні
репозитарії

Бібліотека ПДМУ

[Бібліотека ПДМУ \(biblumsa.blogspot.com\)](http://biblumsa.blogspot.com)

Забезпечення літературою

Забезпеченість періодичними виданнями

Забезпеченість навчальною літературою

Послуги бібліотеки

УДК

МБА & ЕДД

Видання бібліотеки

Біобібліографічні покажчики

Нові надходження

Бібліографічні покажчики

На допомогу науковцям

Наукометрія

Бібліометричні профілі науковців ПДМУ

ДСТУ. Оформлення наукових робіт

четвер, 10 червня 2021 р.

Онлайн послуги бібліотеки

Шановні читачі!

Нагадуємо, що бібліотека пропонує користуватися онлайн послугами, відвідувати наші вебресурси та сторінки соціальних мереж!

В **репозитарій** надсилайте Ваші роботи, а також читайте праці, які вже завантажені на цей ресурс.

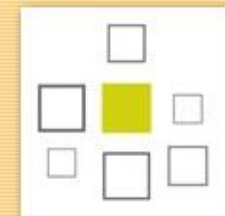
В **електронному каталозі** можна знайти паперове видання, яке є в бібліотеці.

Відкриті **тестові доступи** до кількох баз даних.

Електронний каталог

Репозитарій ПДМУ

 Тестовий доступ

Ресурси відкритого доступу

Використані джерела

- **Проект «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти»** (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) [Електронний ресурс] // AcademicQ. – Режим доступу: <https://academicq.org.ua/pro-proekt/>
- **Про Рекомендації щодо запобігання академічному плагиату та його виявлення в наукових роботах** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/61647
- Боднарчук О. І. **Що таке «академічний плагиат»?** Які види плагиату ви знаєте? / О. І. Боднарчук // Збірник наукових есе учасників наукового стажування для освітян "Академічна доброчесність: виклики сучасності", Варшава, Республіка Польща, 1–13 жовтня 2018 р. – Варшава, 2018. – С. 10–13. – Режим доступу: https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/09/akademichna-dobrochesnist_naukovi-es.pdf
- **Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах** : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. – Київ : УБА, 2016. – Електрон. вид. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – 117 с.

Використані джерела

- Кудінов І.О. **Основи наукового цитування** [Електронний ресурс]. – 64 с. – Режим доступу: Kudinov-I.O.-Osnovi-naukovogo-czitivannya.pdf (donnu.edu.ua)
- **Цитирование и самоцитирование. Отличия. Как оформить?** [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <https://xn----7sbaald5acc1auz1bhr.xn--p1ai/blog/citirovanie-i-samocitirovanie/>
- ****Фрагмент тексту (слайд 14) // Хобзей М. К. Деякі аспекти первинної експертизи наукових праць на наявність академічного плагіату / М. К. Хобзей, А. Р. Вергун // Медична освіта = Medical Education : науково-практичний журнал. – 2016. – № 3. – С. 102-105.**
- Фігури для презентації взяті з відкритих джерел інтернету.